

ARKK02.05.215/13.9.2007

M

TARKASTUSKERTOMUS 18.06.2007

KRISTIINANKAUPUNKI, LAPPFJÄRD-RÄVÅSEN
Metsäyötuhojen tarkastus kivikautisella asuinpaikalla

Kaisa Lehtonen

MUSEOVIRASTO

TARKASTUSKERTOMUS 18.06.2007

Kristiinankaupunki, Lappfjärd-Rävåsen (409 01 0044)

Kivikautinen asuinpaikka

Peruskartta: 1232 11 Dagsmark

Kohteen keskikoordinaatit: p=6915 549, i=3226 085, z=54

Tarkastuksen aihe: Kristiinankaupungin Rävåsen -nimisellä muinaisjäännösalueella on metsätöiden yhteydessä vahingoitettu muinaismuistolain (295/63) rauhoittamaa kivikautista asuinpaikkaa. Arkeologi Esa Hertell ilmoitti asiasta 8.6.2007 Museoviraston tutkija Kaisa Lehtoselle, joka teki ilmoituksen perusteella paikalle tarkastuskäynnin 18.6.2007. Lehtonen on keskustellut asiasta puhelimitse Håkan Ingvesin (UPM-Kymmene) kanssa 21.6. ja 25.6.2007. Puhelinkeskusteluissa on varmistunut, että hakkuut on suunnitellut UPM-Kymmene. Ingvesin mukaan äestyksen on kuitenkin käytännössä hoitanut maanomistaja, Väinö Mannila, itse. Metsänkäsittely on tehty kevään 2007 aikana.

Kohde: Museoviraston muinaisjäännösrekisterissä kohteen tunnus on 409 01 0044. Kohde sijaitsee Lapväärtinjoen etelä-/länsipuolella, Dagsmarkista noin 4 kilometriä itäkoilliseen. Ympäristöltään Rävåsen on hiekka- ja moreenipohjaista mäntykangasta. Paikalla on erittäin laaja ja runsaslöytöinen kivikautinen asuinpaikka, josta suurehko osa on tuhoutunut aiemmissa soranotoissa. Asuinpaikkaa on jäljellä vielä ainakin sorakuoppien eteläkaakkois- ja länsipuolella (ks. liitekartta), mutta sitä saattaa olla jäljellä vielä laajemmalla alueella kuin mitä tällä hetkellä tunnetaan. Soranoton yhteydessä on tuhoutunut useita kivikautisia kodanpohjia, ns. asumuspainanteita, mutta kaikkiaan niitä on jäljellä vielä ainakin 33 kpl. Kohdetta on tutkittu vuosina 1994-2001. Löytömateriaalin, rannankorkeuden ja radiohiiliajoitusten perusteella Rävåsenilla on ollut asutusta tyypillisen kampakeramiikan ajasta Kiukaisten kulttuurin alkupuolelle (noin 4200-1800 eKr.).

Havainnot 18.6.2007: Tarkastuskäynnillä havaittiin, että paikalla on tehty metsänhakkuu ja koko hakkuualue on äestetty. Paikalla olevat kaksi asumuspainannetta ovat äestyksessä vahingoittuneet; niissä on selvät metsätyökoneiden aiheuttamat urat. Lisäksi hakkuuaukealla voitiin laajalla alueella rikkoutuneessa maanpinnassa ja maanmuokkausurissa havaita runsaasti kivikautisia asuinpaikkalöytöjä, mm. kvartsi-iskoksia, palanutta luuta, piitä, mahdollinen hioinlaakakivi sekä tulesa rapautuneita kiviä (ks. karttaliite). Löytöalueen alin korkeus mukaillee noin 45 metrin korkeuskäyrää.

Vaasassa 27.6.2007

Kaisa Lehtonen
tutkija

Tiedoksi:

Metsäkeskus Rannikko / Sven Eklund

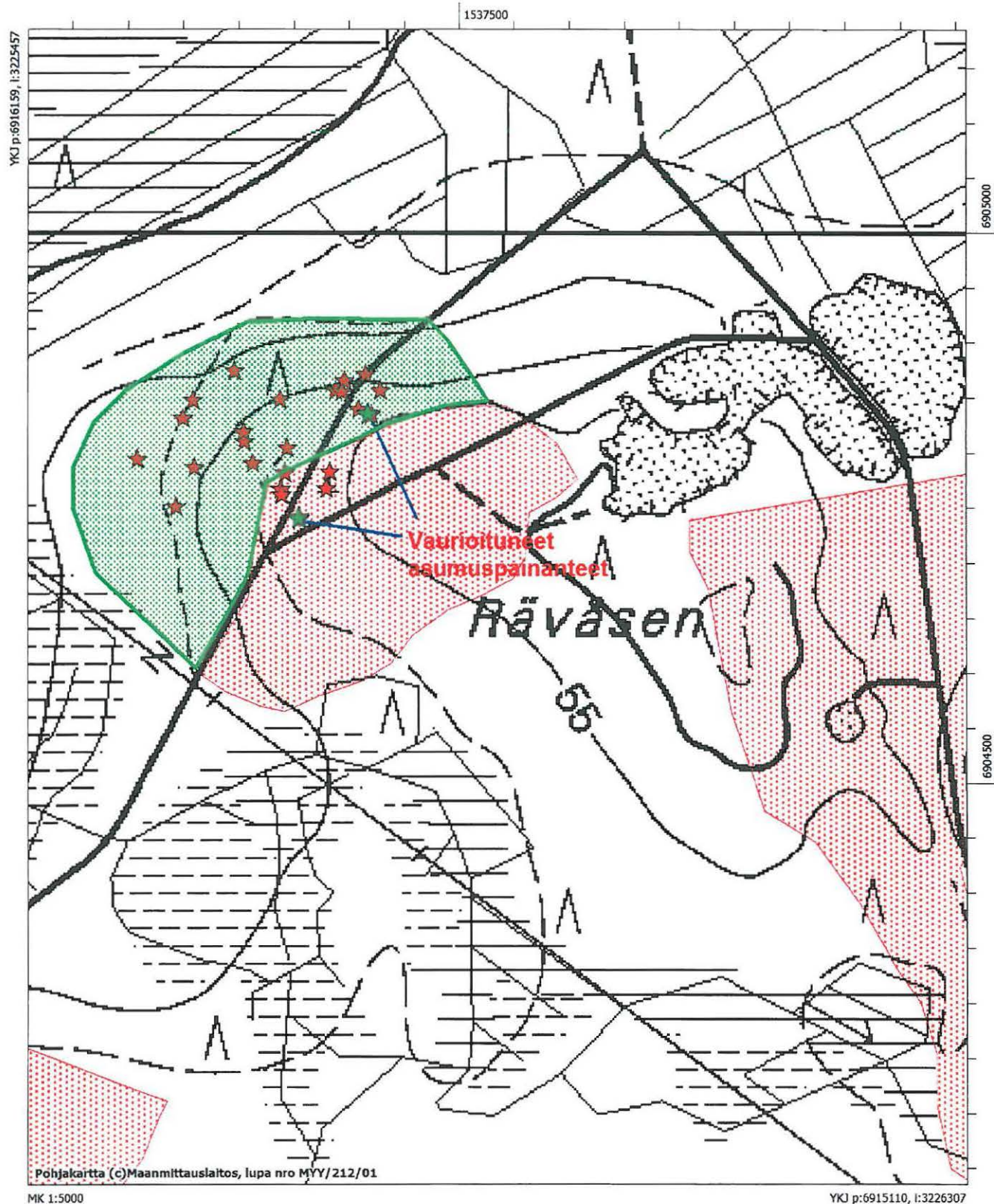
Metsätalouden kehittämiskeskus Tapio / Ari Kotiharju

Pohjanmaan museo / Pentti Rislä

KRISTIINANKAUPUNKI, LAPPFJÄRD-RÄVÄSEN

Ote peruskartasta 1232 11 Dagsmark
MK 1:5000

- Punainen rasteri = ennestään tunnetun kivikautisen asuinpaikan raja
- Vihreä rasteri = asuinpaikka-alueen raja 18.6.2007 tehtyjen pintahavaintojen perusteella
- Vihreä tähti = asumuspainanne
- Punainen tähti = kivikautisia asuinpaikkalöytöjä (kvartsi-iskoksia ym.)

Kuva 1. Yleiskuva alueesta. Asuinpaikka-alueen läpi kulkee metsäautotie. Kivikautisia asuinpaikkalöytöjä tuli äestysurista esiin tien molemmin puolin. Asumuspainanteet sijaitsivat tien oikealla puolella.

Kuva 2. Etualalla asumuspainanne, jonka yli äestysurat kulkevat.

Kuva 3. Äestettyä asuinpaikka-aluetta.

Kuva 4. Tien vasemmalla puolella olevaa hakkuualuetta. Äestysurissa oli näkyvissä runsaasti kvartsi-iskoksia.

Kuva 5. Äestysurista esiin tullutta kvartsia.